Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier

København d. 8. november 2026

Til
Undervisningsministeriet,
Departementet,
Frederiksholms Kanal 25, 1220 København K

Fremsendt som e-mail til "ejijk@uvm.dk", cc "Rosa.Navarro.Hammer@uvm.dk", med medfølgende angivelse i emnefeltet: Høring – EPX institutionslovforslag mv. Danmarks Private Skoler.

Vedr. Høring over lovforslag om ny institutionslov og ændring af gymnasieloven m.fl.

I høringsbrev af 5. oktober 2026 har Børne- og Undervisningsministeriet anmodet om bemærkninger til de fremsendte lovforslag. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslagene.

Foreningen ønsker at pege på en række forhold i lovforslagene, som har betydning for de private gymnasiers frihedsgrader og rammevilkår samt for elever fra frie grundskolers adgang til de gymnasiale uddannelser.

1. Fastholdelse af de private gymnasiers selvstændighed
Foreningen finder det positivt, at de private gymnasier fortsat reguleres af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og ikke omfattes af den nye fælles institutionslov. Det understøtter de private gymnasiers status som selvstændige, selvejende institutioner, der bidrager til mangfoldigheden i uddannelseslandskabet og til de unges frie valg.

Foreningen finder det ligeledes positivt, at ministerens nye kompetence til at tildele, påbyde og tilbagekalde gymnasiale udbud alene omfatter de offentlige institutioner, og at de private gymnasier fortsat holdes uden for regionsrådenes koordinering af kapacitet og elevfordeling. Det er samtidig hensigtsmæssigt, at de private gymnasiers mulighed for frivilligt at deltage i de regionale samarbejder videreføres.

2. Mulighed for at udbyde flere internationale uddannelser
Foreningen finder det desuden positivt, at de private gymnasier fortsat frit kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Foreningen ønsker imidlertid, at de private gymnasier også får mulighed for at udbyde andre internationalt anerkendte gymnasiale uddannelser, f.eks. Cambridge A-Levels. Efterspørgslen efter internationale uddannelser er stigende, blandt andet blandt familier med international baggrund og virksomheder, der rekrutterer internationalt. De private gymnasier har gode forudsætninger for at imødekomme denne efterspørgsel.
Foreningen anbefaler derfor, at der i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser skabes hjemmel til, at private institutioner kan godkendes til at udbyde andre internationalt anerkendte gymnasiale uddannelser på tilsvarende vilkår som IB.

3. Private gymnasiers mulighed for at udbyde epx

Behov for lovhjemmel til private epx-udbud
Danmarks Private Skoler finder det væsentligt, at private gymnasier får mulighed for at oprette og udbyde den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse (epx).
Lovforslaget indeholder ændringer af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, men skaber ikke hjemmel til, at private institutioner kan udbyde epx.
Det fremgår samtidig af institutionslovforslaget, at undervisningsministeren forventes at meddele forhåndstilkendelser om udbudsplaceringer allerede i første halvår 2027. De private gymnasier risikerer dermed i praksis at blive afskåret fra at udbyde epx, inden reglerne for selve uddannelsen er fastlagt.
Foreningen anbefaler derfor, at der i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser indarbejdes hjemmel til, at private institutioner kan godkendes til at udbyde epx, på samme måde som de i dag kan godkendes til at udbyde stx, hf og hf-enkeltfag. Dette bør ske i forbindelse med det foreliggende lovforslag og under alle omstændigheder senest i forbindelse med lovgivningen om epx-uddannelsen.

Mulighed for at udbyde enkelte grene af epx

Foreningen skal desuden gøre opmærksom på, at de private gymnasier gennemgående er mindre institutioner end de offentlige. Et krav om, at en institution skal udbyde alle epx-uddannelsens grene, vil derfor i praksis kunne udelukke de fleste private gymnasier fra at udbyde uddannelsen.
Foreningen anbefaler på den baggrund, at private gymnasier skal kunne godkendes til at udbyde én eller flere udvalgte grene af epx-uddannelsen, uden krav om at udbyde uddannelsens fulde grenstruktur.
Muligheden for specialiserede udbud med lokal toning og i tæt samarbejde med f.eks. lokalt erhvervsliv, foreninger og idræt vil kunne styrke uddannelsens erhvervs- og professionsrettede profil og give de unge flere reelle valgmuligheder. Dette er samtidig i overensstemmelse med ekspertgruppens anbefaling om, at epx også skal kunne udbydes på mindre udbudssteder.

4. Elevråd

Øget detailregulering af de private gymnasier
Danmarks Private Skoler bakker op om elevdemokrati og et aktivt elevrådsarbejde, som de private gymnasier allerede prioriterer.
Foreningen finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at de hidtidige bekendtgørelsesregler om elevråd løftes op i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og samtidig udvides med nye krav.
Dette indebærer en øget detailregulering af de private gymnasiers indre forhold og begrænser institutionernes fleksibilitet.

Nye krav om medarbejderbistand og økonomiske konsekvenser
Foreningen skal særligt pege på det nye krav om, at institutionen skal sikre elevrådet bistand fra en medarbejder. Der er tale om en ny opgave, som ikke følger af gældende ret, og som vil kunne medføre øgede ressourceudgifter for institutionerne, uden at der er taget stilling til omfanget eller finansieringen.
Foreningen anbefaler derfor, at bestemmelsen formuleres således, at den enkelte institution selv kan tilrettelægge, hvordan elevrådet understøttes, herunder at bistanden kan ydes af en kontaktlærer eller en anden medarbejder.
Foreningen anbefaler samtidig, at de økonomiske konsekvenser for de private gymnasier belyses.

5. Tilskud

Fastholdelse af de private gymnasiers tilskudsniveau
Danmarks Private Skoler noterer sig, at ændringen af § 8 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser ifølge lovbemærkningerne ikke ændrer ved princippet om, at de private gymnasier modtager tilskud svarende til en andel af tilskuddet til de tilsvarende offentlige uddannelser.
Foreningen forventer på den baggrund, at de private gymnasier også fremadrettet modtager det almindelige tilskud på niveau med i dag, og at sammenskrivningen af institutionslovene og ensretningen af tilskudsreguleringen for de offentlige institutioner ikke får betydning for niveauet af de private gymnasiers tilskud.

6. Ekskursioner og studierejser

Uklarhed om reglernes anvendelse på private gymnasier
Danmarks Private Skoler skal gøre opmærksom på, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, om de foreslåede bestemmelser i § 60, stk. 2 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser er tænkt at gælde for private gymnasier.
Bestemmelserne vedrører mødepligt til ekskursioner, forbud mod udelukkelse af elever som følge af manglende betaling samt pligt til at tilbyde alternativ undervisning.
Det fremgår af lovbemærkningerne, at bestemmelserne overføres fra lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Disse love gælder ikke for de private gymnasier.
Samtidig fastsættes beløbsgrænsen efter den nye institutionslov, som de private gymnasier heller ikke er omfattet af. Konsekvenserne for de private gymnasier er ikke omtalt i lovbemærkningerne.

Behov for at sikre de private gymnasiers frihedsgrader
Hvis bestemmelserne er tænkt at gælde for de private gymnasier, vil det indebære en indskrænkning af institutionernes frihedsgrader, herunder i forhold til studierejser og andre aktiviteter, der udgør en integreret del af skolernes pædagogiske profil.
Foreningen anbefaler derfor, at det præciseres i loven, at § 60, stk. 2 og 3, ikke gælder for private institutioner for gymnasiale uddannelser.

7. Optagelse på gymnasiale uddannelser

Afskaffelse af lederens helhedsvurdering
Danmarks Private Skoler tager de skærpede karakterkrav for optagelse på de gymnasiale uddannelser til efterretning som en del af den politiske aftale om epx.
Foreningen skal dog gøre opmærksom på, at lovforslaget samtidig indebærer, at institutionens leders mulighed for at foretage en helhedsvurdering af ansøgere uden retskrav afskaffes og erstattes af en centralt stillet optagelsesprøve med et skærpet niveau.
Dette begrænser de private gymnasiers mulighed for selv at vurdere, om en ansøger har forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, og dermed et centralt element i institutionernes selvstændighed og pædagogiske frihed.
Foreningen anbefaler derfor, at institutionens leder fortsat får mulighed for at optage ansøgere på baggrund af en konkret helhedsvurdering, også ud over de i lovforslaget nævnte helt særlige tilfælde.

8. Elever fra frie grundskolers adgang til gymnasiale uddannelser

Skærpede adgangskrav for elever uden standpunktskarakterer
Danmarks Private Skoler skal desuden gøre opmærksom på, at de skærpede adgangskrav har særlig betydning for elever fra frie grundskoler.
Elever fra frie grundskoler, der ikke giver standpunktskarakterer efter folkeskolens regler, skal efter lovforslaget opnå et prøvegennemsnit på 7,0 for at få retskrav på optagelse på en gymnasial uddannelse, mens andre elever kan opnå retskrav med et karaktergennemsnit på 6,0.
Elever fra frie grundskoler, der ikke aflægger folkeskolens prøver, vil fortsat skulle optages via den centralt stillede optagelsesprøve, hvis niveau samtidig skærpes.

Lige adgangsvilkår uanset skolernes evaluerings- og prøveformer
Foreningen finder det væsentligt, at de frie grundskolers ret til selv at tilrettelægge evaluering og prøver ikke medfører, at deres elever stilles ringere ved overgangen til de gymnasiale uddannelser.
Det skal i den forbindelse understreges, at frie grundskoler ikke alene er prøvefri i forhold til folkeskolens prøver som følge af deres værdigrundlag. Skoler kan også være prøvefri i folkeskolens prøvesystem, fordi de har valgt at føre deres elever til prøver efter et andet system. Det gælder blandt andet internationale frie grundskoler, der anvender internationalt anerkendte prøve- og eksamenssystemer som f.eks. International Baccalaureate (IB) eller Cambridge International Education (Cambridge). Disse skoler er således ikke prøvefri i almindelig forstand, men gennemfører prøver efter andre systemer end folkeskolens.
Foreningen finder det uhensigtsmæssigt, hvis elever fra frie grundskoler stilles ringere ved optagelse på gymnasiale uddannelser, alene fordi skolen har et andet prøve- og evalueringssystem.
Foreningen anbefaler derfor, at kravet til prøvegennemsnit for elever fra frie grundskoler, der ikke giver standpunktskarakterer efter folkeskolens regler, fastsættes på samme niveau som for øvrige elever, eller at der etableres en alternativ vej til retskrav, som tager højde for og anerkender de frie grundskolers forskellige evaluerings- og prøveformer, herunder internationalt anerkendte prøvesystemer.

Vi står til rådighed for uddybning af høringssvaret.
På foreningens vegne,

Bo Mehl Jørgensen, formand
bj@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K